

उपाध्यक्ष श्री ललिता अधिकारी ज्यूबाट
गण्डकी गाउँपालिकाको छैटौँ गाउँ सभामा
प्रस्तुत भएको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को
बजेट वक्तव्य

गण्डकी गाउँपालिका भुम्लीचोक, गोरखा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

२०७७

गण्डकी गाँउ पालिका, भुम्लीचोक गोरखा
बजेट वक्तव्य
आर्थिक वर्ष २०७७/०७८

गाँउसभाका आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,

गाँउसभाका सदस्य ज्यूहरु

राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरु,

कोभिड १९ अर्थात कोरोना कहर बाट विश्व आक्रान्त भइरहेको परिवेशमा मानव सभ्यतानै खतरामा परि रहेको यस कठिन घडीमा गण्डकी गाँउपालिकाले अगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट निर्माण गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको कुरा सर्वविदितै छ । विगत २०७६ चैत्र महिना को शुरुवात देखि नै हामीहरु कोभिड १९ महामारी विरुद्ध अनवरत रुपमा लडदै आइरहेका छौं । कोरोना महामारी कहरको बीचमा पाल्नुहुने सभाका अध्यक्ष ज्यू, सभाका सदस्य ज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, पत्रकार तथा संचारकर्मी, कर्मचारी मित्र लगायत यहां उपस्थित रहनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा सर्व प्रथम गण्डकी गाँउपालिकाको छैठौँ गरिमामय गाँउ सभामा हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु । साथै संघीय शासन व्यवस्थाका लागि संघर्षरत रहदा आफ्नो जीवन बलिदान गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात वीर सहिदहरु र विश्वभर महामारिको रुपमा फैलिरहेको कोभिड १९ का कारण आफ्नो अमूल्य जीवन गुमाउन पुग्नु भएका स्वदेश तथा विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाई दिदीबहिनीहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै उपचारत घाइते तथा विरामिहरुको शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु । गाँउ सभा संचालनको निर्धारित समय सिमा भन्दा केही समय ढिलो गरी, गाँउसभामा बजेट प्रस्तुत गर्दै गर्दा प्रकट भएका विमतिहरु समाधान गरी गाँउ सभा संचालनका लागि विभिन्नतामा एकता कायम गर्न सहयोग गर्नु हुने राजनैतिकदलका प्रतिनिधिज्यूहरु, जन निर्वाचित प्रतिनिधिज्यूहरु लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु प्रति आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को आय व्ययको यथार्थ स्थिति प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा रु १ करोड ५० लाख राजश्व संकलन हुने अनुमान रहेकोमा आर्थिक वर्षको असार मसान्त सम्म करिव रु २ करोड ३६ लाख ३० हजार ६ सय २ रुपैया राजश्व संकलन भै सकेको छ । त्यसैगरी आर्थिक वर्षको असार मसान्त सम्म नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ रु १५ करोड १५ लाख अनुमान गरिएको मा रु १३ करोड ४१ लाख रुपैया प्राप्त मध्ये ११ करोड ६८ लाख १२ हजार ७ सय २० खर्च भएको छ, भने संघीय राजश्व बाँडफाँडबाट रु ७ करोड ४२ लाख रुपैया आय प्राप्त हुनु पर्नेमा आ.ब.को असार मसान्त सम्ममा ४ करोड ९५ लाख ३५ हजार १ सय ७२ मात्र प्राप्त भै ५ करोड ४५ लाख ५९ हजार ९ सय २० खर्च भै सकेको छ र यस श्रोतबाट नपुग रकमलाई आन्तरिक स्रोतबाट मिलान गरिएको छ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को संघीय सर्शत अनुदान तर्फ रु १९ करोड ०९ लाख ४२ हजार रुपैया अनुमान गरिएको मध्ये चालु आ.ब.को असार मसान्त सम्म रु १८ करोड ८१ लाख ८५ हजार रुपैया आम्दानी भै १६ करोड ४६ लाख ६२ हजार ९ सय ९९ खर्च भएको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु ८ करोड ३६ लाख ४० हजार रुपैया प्राप्त भएको छ ।

३. त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को असार मसान्त सम्म प्रदेश सरकार बाट वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ रु १ करोड ८१ लाख ७२ हजार मध्ये १ करोड ९५ लाख ६३ हजार आम्दानी प्राप्त भई रु ३० लाख ९१ हजार ९ सय ९६ खर्च भएको छ भने प्रदेश राजश्व बाँडफाँडबाट रु ३९ लाख ३३ हजार रुपैया अनुमान गरिएकोमा ३५ लाख ७५ हजार आय प्राप्त भई १ लाख ९४ हजार ८ सय ४ रुपैया खर्च भएको छ ।

३.१ संघीय समपुरक अनुदान शीर्षकमा रु १ करोड ३३ लाख आम्दानी भएको छ, जस मध्ये १ करोड २७ लाख रुपैया खर्च भएको छ । त्यसै गरी प्रदेश समपुरक अनुदान शीर्षकमा रु ५० लाख आम्दानी भएको बाट रु १३ लाख ८२ हजार ५ सय मात्र खर्च भएको छ ।

४. अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँडका अतिरिक्त स्थानीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तर्फ रु ९० लाख, प्रधान मन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ रु ५१ लाख ७५ हजार, गरिव संग विशेषकर कार्यक्रम अनुदान रकम रु २ लाख ५० हजार, सडक बोर्ड अनुदान तर्फ ९ लाख ८३ हजार ८ सय ३५ प्राप्त भई खर्च भएको छ।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा क्षेत्रगत बजेट तथा यथार्थ खर्च विवरण पेश गर्न चाहन्छु।

५. आर्थिक विकास क्षेत्र अन्तरगत कृषि, पर्यटन, सहकारी, जलश्रोत, पशुपन्छी विकास र भुमि व्यवस्थाका क्षेत्रमा आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा ४ करोड ६३ लाख ६५ हजार अनुमान गरिएकोमा असार मसान्त सम्ममा रु २ करोड ३५ लाख ८७ हजार ८०५ रुपैया खर्च भएको छ।

६. पूर्वाधार विकास क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरु सडक पूर्वाधार, भवन/आवास तथा सहरी विकास, उर्जा, विज्ञान तथा प्रविधि मा आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा रु १४ करोड १२ लाख ३५ हजार १३० अनुमान गरिएकोमा आ.ब. २०७६।०७७ को असार मसान्त सम्ममा ९ करोड ३८ लाख ४५ हजार ४२७ खर्च भएको छ।

७. त्यसैगरी सामाजिक विकास क्षेत्र अन्तरगतका बिषयहरु जस्तै सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, भाषा तथा संस्कृति, युवा तथा खेलकुद मा आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ का लागि रु २६ करोड ३८ लाख ८५ हजार १५३ अनुमान गरिएको मा आ.ब.२०७६।०७७ को असार मसान्त सम्ममा रु १८ करोड ९४ लाख १ हजार ३७६ मात्र खर्च भएको छ।

८. आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा रु १९ लाख ७३ हजार अनुमानित गरिएकोमा आ.ब.२०७६।०७७ को मसान्त सम्ममा रु ११ लाख ६३ हजार २५७ खर्च भएको छ।

९. कोभिड-१९ राहत कोषमा रु ७४,७०,३००।० जम्मा भइ र सो कोषबाट क्वारेन्टाइन, आइसोलेसन राहत व्यवस्थापनमा जम्मा रु ५७,८३,८८८।०० खर्च भएको छ। आ.ब. २०७६।०७७ को अषाढ मसान्त सम्म सो कोषमा रकम रु १६,८०,४१२।० बाकी रहेको छ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट निर्माण गर्दा ध्यान दिइएका विषयहरुमा प्रकाश पार्ने अनुमति चाहन्छु ।

१०. बजेट तर्जुमा गर्दा मैले मूलतः नेपालको संविधान र कानूनहरु, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्य, विनियोजन विधेयक, आ.ब.२०७७/०७८ को सिद्धान्त र प्राथमिकता, निर्मित विविध कानूनहरु, गाँउपालिका निर्णयहरु तथा दीगो विकास लक्ष्यहरुलाई मुख्य आधार बनाएको छु । साथै, विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवालाबाट प्राप्त हुन आएका महत्वपूर्ण सुझावलाई समेत बजेट निर्माण गर्दा विशेष ध्यान दिएको छु ।

११. स्थानीय सरकारको आन्तरिक स्रोत, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित अनुदान तथा राजश्व बाँडफाँडलाई मुल आधार मानी यो बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छु । साथै यस बजेटमा गाँउपालिकाको आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र कर तथा गैह्र कर राजश्व परिचालन र व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखेको छु ।

१२. अनुत्पादक तथा अनावश्यक खर्च घटाउने, पूँजीगत बजेटको अंश बढाउने र चालु खर्चमा मितव्ययीता अपनाउने गरी बजेट प्रस्ताव गरेको छु । साथै कार्यक्रमको छनौट, साधन स्रोतको बाँडफाँड र विनियोजनमा देखिने दोहोरोपनलाई न्यूनीकरण गर्न प्रशासनिक तथा प्राविधिक क्षमता, स्रोत तथा विनियोजनका बीचमा सन्तुलन कायम हुने गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

१३. समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको निर्माण, परिपूरक कानून तर्जुमा, भौतिक पूर्वाधारको निर्माण र व्यवस्थापन, आन्तरिक स्रोतको आधार विस्तार, उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि, आयोजनाको प्राथमिकीकरण, असल शासन प्रबर्द्धन र अन्तर सरकारी सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वय हाम्रो सरकारका प्रमुख जिम्मेवारी रहेका छन् ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु यसप्रकार रहेका छन् ।

१४. जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पादर्शीता सुनिश्चित गर्दै सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु ।
१५. लोकतन्त्रका लाभहरुको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गर्नु ।
१६. कानूनी राज्य र दीगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवादउन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्नु ।
१७. स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गर्नु ।
१८. स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्नु ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेटमा देहायका क्षेत्रमा लगानीलाई उच्च प्राथमिकता दिएको छु ।

१९. कोभिड-१९ ले सृजना गरेको विश्वव्यापी महामारी नियन्त्रण गर्दै गाँउपालिकाबासीको जीउ ज्यानको रक्षा गर्नु पहिलो जिम्मेवारीको रुपमा लिदै सो रोग नियन्त्रणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२०. गाँउपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय भवन तथा शहरी विकास मार्फत पूर्वाधार विकास र ग्रामीण सडक निर्माण ।
२१. शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको विकास मार्फत सामाजिक विकास गर्ने ।
२२. कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा वाणिज्य, सहकारी, वित्तीय क्षेत्रको विकास मार्फत आर्थिक विकास ।
२३. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन मार्फत वातारणीय सन्तुलन र विपद् जोखिम न्युनिकरण गर्ने ।
२४. सुशासन तथा संस्थागत विकास मार्फत चुस्त दुरुस्त र गुणस्तरिय सेवा प्रवाह गर्ने ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि बजेट तथा बजेटका स्रोतहरुको अनुमान पेश गर्न अनुमती चाहन्छु ।

२५. आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अनुमानित कूल बजेट रु ५७ करोड, ४२ लाख ९९ हजार आठ सय नब्बे रहेको छ । जसमा संघीय सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान रु १३ करोड ४१ लाख र संघीय सरकार शसत अनुदान रु २४ करोड, २३ लाख, संघ सम्पुरक अनुदान तर्फ १ करोड ६७ लाख अनुमान गरेको छु ।

२६ त्यसैगरी प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान रु १ करोड २१ लाख ५६ हजार, प्रदेश सरकार शसत अनुदान रु ३० लाख, प्रदेश सरकार सम्पुरक अनुदान रु ५० लाख र प्रदेश सरकार विशेष अनुदान रु २० लाख गरी जम्मा रु २ करोड २१ लाख ५६ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

२७. संघीय सररकार राजश्व बाँडफाड रु ७ करोड ३४ लाख ४८ हजार आठ सय नब्बे, प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाड रु ४४ लाख ९५ हजार गरी जम्मा रु ७ करोड ७९ लाख ४३ हजार ८ सय नब्बे प्राप्त हुने अनुमान गरेको छु ।

२८. गण्डकी गाँउपालिकाको आन्तरिक राजश्व अनुमान रु १ करोड ६१ लाख, गत आर्थिक वर्षको अल्या रु ३ करोड ९८ लाख र गाँउपालिका अन्तरगत जिम्मेवारी सरेका अयोजनाहरु (गत आ.ब.को अल्या) गरी रु २ करोड ५२ लाख अनुमान गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू, एवं सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि अनुमानीत बजेटको विस्तृत विवरण पेश गर्न चाहन्छु ।

२९. विश्वव्यापी महामारीको रुपमा देखा परेको कोभिड-१९ रोग रोकथाम, उपचार तथा नियन्त्रणमा अग्रभागमा खटिरहनु भएका स्वाथ्यकर्मी, जन प्रतिनिधि, राष्ट्र सेवक कर्मचारी, शिक्षक लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै, उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । हामी सबैको सहकारीता, , समन्वय, प्रतिवद्धता र लगनशीलताले गर्दा सबै वडाहरुमा क्वारेन्टाइन निर्माण एबम सञ्चालन भई भारत लगायत तेस्रो मुलुकबाट आएका व्यक्तिहरुलाई व्यवस्थित ढंगले राख्न सक्यौं, परिणामस्वरुप कुल २८४ व्यक्ति मध्ये २७९ जना कोभिड-१९ PCR परीक्षण पश्चात नेगेटिभ रिपोर्ट आई आफ्नो घरमा फर्किसकेका छन् भने हाम्रो गाँउपालिकामा रहेको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र मकैसिडमा १० वेड क्षमताको अक्सिजन भेन्टिलेटर सहतिको आइसोलेसन वार्ड व्यवस्थापन गरी गोरखा जिल्लामा कोरोना PCR Positive विरामीहरुलाई आफ्नै

आईसोलेसन वार्डमा राखेर उपचार गर्ने पहिलो स्थानीय तह भएको व्यहोरा यो सम्मानित गाँउसभामा जानकारी गराउन पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।

३०. पूर्वाधार विकास तर्फ :

३०.१ गाँउपालिकाको गौरवको योजना अर्न्तगत गत आ.व.मा ठेक्का प्रक्रिया सुरुवात भएको आग्रीडँडा, दलभञ्ज्याङ, रानीसरा, कौदी, पौवा, हटियाकुवापानी वतासे भञ्ज्याङ, सडक निर्माण आयोजना वडा नं. २,३,४,५ र ६ लाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइने गरी संघीय सरकार सम्पूरक अनुदान तर्फ रु १ करोड ६७ लाख प्राप्त भएकोमा गाँउपालिकाले त्यतिनै रकम थप गरेको छ, जसले गर्दा अगामी वर्ष उक्त सडकको फाउन्डेसन निर्माणको काम सम्पन्न हुने छ ।

३०.२. गाँउपालिका केन्द्र देखि वडा नं. २ हुदै जाने छाटो ग्रामिण सडकबाटो फिस्लिङ हुदै गोर्दी को लागि रु २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

३०.३ प्रदेश सरकार सम्पूरक अनुदान तर्फ मकैसिं, लामागाँउ ऐना पहाड दलभञ्ज्याङ गाँउपालिका कार्यालय जानेसडक निर्माण आयोजना लागि रु ५० लाख प्राप्त भएको छ भने गाँउपालिकाले पनि थप ५० लाख विनियोजन गरी उक्त योजना सम्पन्न गरिने छ ।

३०.४ वडा स्तरीय योजना अन्तरगत वडा भित्रका ग्रामिण सडकहरुलाई बाह्रै महिना यातायातका साधन सहज ढंगले चल्ने गरी स्तरोन्नति गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।

३०.५ आफ्नै प्रशासकीय भवन नभएकोले भाडाको अलग अलग भवन र कोठाबाट सेवा प्रवाह गर्नु परेको बाध्यतालाई महशुस गरी हाम्रो यही कार्यकाल भित्र सम्पन्न हुने गरी गाँउपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि रु २ करोड ५० लाख, वडा नं. ८ को वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि रु ६५ लाख र वडा नं. ६ को वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि रु ७० लाख एकमुष्ट रुपमा सम्पूरक कोषमा ३ करोड ८५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । थप बजेटको लागि संघ, प्रदेश सरकार र जिल्ला समन्वय समितिलाई अनुरोध गरिनेछ ।

३०.६ गाँउपालिका सडक मर्मत सम्भारका लागि रु ३० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

३०.७ त्यसैगरी पूर्वाधार विकास नै विकासको मुख्य आधार हो भन्ने नीतिलाई आत्मसात गर्दै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसंगको साभेदारीमा एक स्थानीय तह एक औद्योगिक ग्राम, एक स्थानीय तह एक खेलकुद पूर्वाधार निर्माण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ, जसको लागि समपूरक कोषमा रकम विनियोजन गरेको छु ।

३०.८ गाँउपालिकाभरी सडक विस्तारका कार्यहरु निरन्तर रुपमा भइ रहेका छन् र सडकहरुमा सानातिना खोला र खोल्सीहरु रहेको र बर्खामा ती खोला र खोल्सीहरुमा पानीको मात्रा बढ्दा आवतजावतमा समस्या परिहेको हुँदा त्यस्ता ठाँउहरुमा ह्युम पाइप राखी आवागमन सहज गर्नका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३०.९ गत आ.व.मा गण्डकी प्रदेश सरकारको समपूरक अनुदान र गाँउपालिकाको समपूरक कोषबाट व्यहोरिने गरी कार्यान्वयन भएको योजना सिउरेनिटार, बेनीगाँउ, तोलक हुदै दलभञ्ज्यांग सडकलाई यस आ.व.मा सम्पन्न हुने गरी उक्त योजनामा रु ७० लाख बजेट विनियोजित गरेको छु ।

३१. शिक्षा तर्फ :

३१.१ प्रदेश सरकार विषेश अनुदान योजनामा तोमानडाँडा छात्रावास तथा भन्साघर निर्माण गरिने छ ।

३१.२ संघीय सरकार सशर्त अनुदान तर्फको बजेटबाट नमुना विद्यालय ज्ञानमार्ग माध्यमिक विद्यालयको गुरुयोजना बमोजिम निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ ।

३२. स्वास्थ्य तर्फ :

३२.१ मकैसिङ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न त्यहाँको प्रयोगशालालाई व्यवस्थित गरी प्रयोगशालाको सेवा विस्तार गरिने छ, त्यसै गरी भिडियो एक्सरे सेवा सञ्चालनमा ल्याउन डार्क रुम असिस्टेन्टको व्यवस्था गरिनेछ ।

३२.२ त्यसै गरी स्वास्थ्यचौकीहरुबाट हुने सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पर्ने उपकरणहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।

३२.३ मुटु, क्यान्सर, ब्लड प्रेसर, सुगर जस्ता दीर्घ रोगीहरूको उपचारमा ठूलो धनराशी खर्च हुने हुँदा यस्ता दीर्घरोगीहरूले प्रयोग गर्ने औषधी गाँउपालिकाले निःशुल्क उपलब्ध गराउने छ , यसको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

३२.४ वडा नं. २, ४ र ७ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण यसै आ.व.मा सम्पन्न गरिने छ ।

३२.५ समग्र स्वास्थ्य सेवा सुधारका लागि गाँउपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा रु ६० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

३३ पर्यटन :

३३.१ गाँउपालिका भित्रका ऐतिहासिक, साँस्कृतिक, धार्मिक, पुरातात्विक सम्पदाहरूको पहिचान, संरक्षण, प्रबर्द्धन, एवं प्रचार प्रशारका लागि भैरवी, ठूलो समीरुख, बटुकाल भैरवी, महादेवडाँडा, मुन्थला लगायत दबरबुङकोट पर्यटन क्षेत्र विकासका लागि संघ र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी कार्य अगाडी बढाइने छ । स्थानीय अर्थतन्त्र सुदृढीकरणका लागि भैरवीथान मुन्थला पर्यटकिय क्षेत्रको गुरुयोजना तयार भइ सकेको र अन्य पर्यटकिय क्षेत्रको गुरुयोजना सहित अगाडी बढाउन अगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा दबरबुङकोट पर्यटन विकासका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३३.२ गण्डकी प्रदेश सरकार बाट सशर्त अनुदान तर्फ कौदी कम्युनिटी भिलेज कंक्रीट पदमार्ग निर्माण आयोजनाको लागि बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।

३४ उर्जा विकास :

३४.१ संघ र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा जीर्ण अवस्थामा रहेको विजुलीको काठको पोललाई विस्थापन गरी स्टील पोलको लागि सहायक सामानहरु व्यवस्थापनमा रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३४.२ वायोग्यास प्लान्ट सम्भाव्यता अध्ययनका लागि संघ/प्रदेश सरकार र वैकल्पिक उर्जा कार्यक्रमहरु संचालन गर्न विभिन्न साभेदार निकायहरु संग समन्वय गरी कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

३५ खेलकुद तर्फ :

३५.१ एक वडा एक खेलमैदान भन्ने नारालाई साकार पार्न खेलमैदान निर्माण हुन बाँकी वडाहरुमा कम्तिमा एक खेल मैदानको लागि ५ लाखको दरले बजेट विनियोजन गरेको छु ।

३६ कृषि विकास :

३६.१ नागरिकको खाद्य अधिकार सुरक्षित गर्दै गरिवीको अन्त्य गर्न ठूलो संख्यामा रहेका कृषक परिवारको आयस्तर बृद्धि गर्न तथा सवल अर्थतन्त्रको निर्माण गर्न कृषिको आधुनिकीकरण, विशिष्टीकरण र व्यवसायीकरण जरुरी छ । यसका लागि उन्नत बीउविजन, मलखाद र कृषि सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्न रु २० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

३६.२ खेती योग्य बाँझो जमिनहरूको उपयोग गर्न व्यवसायिक तरकारी खेती प्रणाली मार्फत फलफूल विकास कार्यक्रम संचालन गर्न संघ र प्रदेश सरकार संग सहकार्य र समन्वय गरी प्राप्त भएको शसर्त अनुदानको रकम उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । साथै कृषि क्षेत्रमा दिगोपना कायम राख्न कृषि सहकारी तथा अन्य निकायहरु संग सहकार्य गरी कृषि कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ ।

३६.३ गाँउपालिकाबासीको प्रमुख आय आर्जन को माध्यम कृषिजन्य उपजनै रहेको कुरामा यहाँहरु जानकार नै हुनुहुन्छ । समय समयमा कृषकहरूको उत्पादनलाई बाँदरले नोक्सान गर्ने गरेको हुँदा बादरबाट किसानहरूलाई पर्ने क्षति रोक्न बादर धपाउने मेसिन खरिदका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३७ पशु विकास कार्यक्रम :

३७.१ पशु विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्नका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको सहकार्य तथा साभेदारीमा शसर्त कार्यक्रम सहित गाँउपालिकाबाट रु २० लाख रकम विनियोजन गरेका छु ।

३८ वन वातावरण र विपद व्यवस्थापन :

३८.१ विकास निर्माणले सर्वसधारण नागरिकको जीवनस्तरमा गुणात्मक परिवर्तन र सुधार ल्याउन सक्नुपर्दछ भन्ने विश्वव्यापी मान्यतालाई आत्मसात गर्दै भौतिक विकास निर्माणका कार्यहरु गर्दा वातावरणीय पक्षलाई समेत छ्याल गरिने छ । स्थानीय वन, वन्यजन्तु, पंक्षी, वनस्पती, तथा जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्द्धन र दीगो उपयोग सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ । तारजालीका माध्यमबाट सम्भावित भु-क्षय, पहिरो, बाढी, नदी कटान नियन्त्रण गर्दै सुरक्षित विकास निर्माण कार्यका लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३८.२ विपद व्यवस्थापन स्थानीय सरकारको महत्वपूर्ण दायित्व हो भन्ने विषयलाई बोध गरी कोभिड-१९ लगायत प्राकृतिक तथा गैह्र प्राकृतिक घटनाको जोखिम न्यूनिकरण तथा नियन्त्रण गर्न छुट्टै विपद व्यवस्थापन कोष खडा गरिएको छ । यसलाई निरन्तरता दिन रु १ करोड बजेट विनियोजन गरेको छ । कोभिड-१९ महामारी संक्रमण, रोकथाम, उपचार र व्यवस्थापनमा यस कोषबाट आवश्यक रकम खर्च गर्न सकिने व्यवस्था मिलाएको छ ।

३९ सामाजिक संरक्षण र समावेशीकरण :

३९.१ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई मुलप्रवाहिकरण गर्नका लागि महिला तथा बालबालिका विकास शाखा मार्फत रु १० लाख विनियोजन गरेको छ ।

४०. गाँउपालिकाले गाँउपालिका बासीको असीमित आवश्यकताहरु सीमित बजेट मार्फत सम्बोधन गर्नु परेको अवस्था विद्यमान रहेको छ । गाँउपालिका क्षेत्र भित्र पुर्वाधार निर्माण, सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक क्षेत्र अन्तरगतका विभिन्न आयोजनाहरु संचालन गर्न रु ६७ लाख ५६ हजार विनियोजन गरेको छ ।

४१. गाँउपालिकाले सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयालाई प्राथमिकता दिदै सबै वडाहरुमा सर्वाङ्गीण विकास गर्न र वडा बाट छनौटभएका योजनाहरु कार्यान्वयनकालागि वडा नं. १ देखि ८ सम्म समग्रमा रु ८ करोड ५७ लाख विनियोजन गरेको छ ।

४२. कोभिड-१९ को महामारीबाट बाँच्नका लागि राज्यले गरेको बन्दाबन्दिता कारण आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ का पुँजीगत योजनाहरु प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कठिनाई भएको हुँदा गाँउपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ का त्यस्ता प्रकृतिका योजनाहरु आ.ब.२०७७।०७८ मा जिम्मेवारी सारी कार्यान्वयन गर्न रु २ करोड ५२ लाख विनियोजन गरेको छ ।

४३. गाँउपालिकाको कार्यक्रम संग दाहोरोपना नहुने गरी गाँउपालिका भित्र क्रियाशिल गैह्र सरकारी संस्था र अन्तराष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्थाहरुसँग समन्वय गरी योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

४४ सुशासन र सार्वजनिक सेवा प्रवाह :

४४.१ शासकीय स्वच्छता, पादर्शिता, जवाफदेहिता र सुशासन प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकतामा राखि सबै क्षेत्रमा सदाचार पद्धति अवलम्बन गरिने छ ।

४४.२. गाँउपालिका अन्तरगत संचालित हुने सबै योजना तथा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक परीक्षण, योजना साईटमा नै गरिनेछ भने गाँउपालिका र वडा कार्यलयहरूबाट प्रवाह हुने सेवा र विकास निर्माणका कार्यहरूको सार्वजनिक सुनुवाईका कार्यक्रमहरू निरन्तर रुपमा गाँउपालिकाका एकाइहरू मार्फत गरिने छ ।

४४.३ सार्वजनिक प्रशासनको कार्यसंस्कृतिमा आमूल परिवर्तन गरी संघीय शासन प्रणाली अनुरूपको सोच र कार्यशैलिको विकास गरिने छ । शाखागत कार्य विवरण तयार गरी सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको जवाफदेहिता सुनिश्चित गरिने छ ।

४४.४ कर्मचारी तथा शिक्षकहरूको गाँउपालिका भित्र सरुवा, पुरस्कार, सजाय, वृत्ति विकास र क्षमता अभिवृद्धिको अवसरलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा आधारित बनाइनेछ ।

४४.५ कर्मचारीहरूलाई सेवाप्रवाह प्रति लगनशील र उत्प्रेरित बनाउन कार्य सम्पादनमा आधारित कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४४.६ आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा बजेट तयारी, लेखांकन, तथा प्रतिवेदन जस्ता कार्यमा स्थानीय संचितकोष व्यवस्थापन प्रणाली शुत्र (SUTRA) द्वारा गाँउपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणाली र प्रशासनिक कामकारवाहीमा सुशासन प्रवर्द्धनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४४.७ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साभेदार संस्था संग साभेदारीमा गाँउपालिकाको पुर्वाधार विकासका लागि समपूरक कोषको व्यवस्था मिलाएको छु । उक्त कोष मार्फत साभेदारीमा गाँउपालिकामा सडक निर्माण, भवन निर्माण, खेल मैदान, आर्थिक क्षेत्र, समाजिक क्षेत्र, पर्यटन क्षेत्र विकास लगायतका निर्माण कार्यहरू अगाडी बढाइने छ ।

४५. योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :

४५.१ गाँउपालिका स्तरीय र वडास्तरीय योजनाहरू यथा समयमा कार्यान्वयन गरी गुणस्तरीय ढंगले सम्पन्न गर्नका लागि बार्षिक कार्ययोजना निर्माण गरी Software खालका कार्यक्रम कार्यान्वयन हुनु अधि स्पष्ट कार्यविधि र मापदण्ड बनाईनेछ । जसले गर्दा एउटै प्रकृतिका कार्यक्रमहरूमा एकरूपता कायम हुनेछ ।

४५.२ वडास्तरीय योजना अर्न्तगत विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र योजनाहरु गाँउपालिकाको विषयगत शाखाले वडा कार्यालय संग समन्वयगरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

४५.३ हरेक वडाका योजनाहरु सम्पन्न भैसकेपछि वडास्तरीय अनुगमन समितिले अनिवार्य योजना अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सभाध्यक्ष ज्यू एवं सभाका सदस्यज्यूहरु,

अन्तमा :

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट प्रस्तुत गर्दा प्रचलित ऐन नियमहरु, हामीले निर्वाचनका दौरान जनता समक्ष प्रस्तुत गरेका प्रतिवद्धताहरु, गाँउपालिकाद्वारा प्रस्तुत गरिएको आ.व. २०७७/०७८ का नीति तथा कार्यक्रमहरु लाई सहजिकरण र सहयोग गर्ने प्रयास सहित यस गाँउपालिका क्षेत्रका स्थानीय जनताका विकास निर्माणका आवश्यकता असिमित हुँदा हुँदै पनि सिमित श्रोत र साधनले भ्याए सम्म कार्यान्वयन तहमा लैजाने प्रयास गरिनेछ । प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयनमा सबै जन प्रतिनिधि, कर्मचारी संयन्त्र, नागरिक समाज लगायत सबै सरोकारवाला पक्षहरुको अहम भूमिका आवश्यक छ, आगामी आ.व.को बजेट कार्यान्वयनले हामीले उदघोष गरेको हाम्रो गाँउपालिकाको नारा “विविधतामा एकता गण्डकी बासिको सान, समृद्ध गण्डकी हाम्रो अभियान” लाई सकार पार्नमा कोषे ढुङ्गा सावित हुनेछ भन्दै, कोभिड १९ को संकटपूर्ण घडीमा नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा योजना तर्जुमामा संलग्न कार्यपालिका सदस्यहरु, सबै विषयगत समिति, वडा कार्य समिति, लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी संयन्त्रका महानुभावहरुमा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद । जय नेपाल ॥

ललिता अधिकारी
उपाध्यक्ष
गण्डकी गाँउपालिका, भुम्लीचोक गोरखा